

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER
STATEN-GENERAAL TER GELEGENHEID VAN DE OPENING VAN DE
CONTACTPLANBIJEENKOMST OP 27 MEI 2004

Voorzitters van de Staten van de Nederlandse Antillen en van Aruba, waarde
collega's, geachte aanwezigen.

Het is vandaag voor de tweede keer dat ik uw Contactplanbijeenkomst in
Nederland mag openen en u van harte welkom kan heten in de plenaire
vergaderzaal van de Eerste Kamer. Dat doe ik dan ook met veel plezier. Te
meer daar deze Contactbijeenkomst plaatsvindt in een bijzonder jaar. Op 15
december van dit jaar bestaat het Statuut voor het Koninkrijk immers vijftig
jaar. Een belangrijke gebeurtenis voor onze drie landen, waaraan op
verschillende wijzen aandacht zal worden besteed. Zo is één van de redenen
voor uw voorkeur om de Contactplanbijeenkomst in Nederland juist in deze
week in mei te houden de Inter Expo en de Handelsmissie "Zaken doen in

het Koninkrijk der Nederlanden”, die in het kader van het 50 jaar Statuut voor het Koninkrijk in Ermelo wordt gehouden.

Verspreid over het jaar zal ongetwijfeld een groot aantal festiviteiten worden georganiseerd. Maar het vijftigjarig jubileum van het Statuut is behalve een aanleiding voor festiviteiten, ook een geëigend moment voor reflectie. Het is een gebeurtenis die tot nadenken stemt over de toekomst van het Koninkrijk en vraagt om herbezinning op het Koninkrijksverband. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de steeds verdergaande integratie van Nederland in de Europese Unie. Hoe zal de toekomst van het Koninkrijk eruit zien? Een toekomst waarvoor geen blauwdruk bestaat. Een toekomst waarover de meningen op de verschillende eilanden en in Nederland zeer uiteenlopen: van geheel onafhankelijk van Nederland tot een provincie of gemeente van Nederland. Zal een oplossing worden gevonden door maximale bevoegdheden voor de afzonderlijke eilanden, minimale bevoegdheden voor het Land en cruciale bevoegdheden voor het Koninkrijk, zoals de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties eens bepleitte? Een fundamenteel debat over de toekomst van de Koninkrijksrelaties wordt thans voorbereid door de werkgroep Verandering

van de bestuurlijke en financiële verhoudingen. Hierin hebben onder voorzitterschap van de oud-gevolmachtigd minister van de Antillen, de heer Jessurun, vertegenwoordigers van de eilanden en van Nederland zitting, onder meer de oud-voorzitter van de vaste commissie Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken in de Tweede Kamer, de heer Rosenmöller. Het rapport van deze werkgroep – de minister heeft de werkgroep gevraagd vóór 1 oktober a.s. te rapporteren - wachten wij allen met grote belangstelling af.

Collega's, op de agenda voor uw bijeenkomst deze week staan behalve 'Bureaucratie en onderbesteding bij de indiening van financieringsverzoeken' de volgende onderwerpen 'Armoedebestrijding', 'Kunst, cultuur en cultureel erfgoed' en de 'Toekomstige verhoudingen tussen de Nederlandse Antillen en Aruba en de Europese Unie'. Armoedebestrijding is een onderwerp dat ons allen aan beide zijden van de oceaan zeer ter harte gaat. Mede dankzij het aantrekken van het toerisme en een beleid dat daarop structureel heeft ingespeeld, is op Aruba de economische situatie de laatste decennia sterk verbeterd. Armoede blijft echter een essentieel probleem op de Antillen. Volgens de minister van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties is het

ook een verdelingsvraagstuk dat niet los kan worden gezien van de onwerkbaar bestuurlijke en financiële verhoudingen op de Antillen en het feit dat de financieel economische situatie kan worden beïnvloed door het beleid van de Antilliaanse regering. Na een regeringsperiode van slechts acht maanden is de regering van de Nederlandse Antillen gevallen. Een van de bekenden van de Contactplanbijeenkomsten, de heer Pedro Attacho, is door de Gouverneur van de Nederlandse Antillen aangezocht als formateur. Als ik het goed heb begrepen, is de formatie van een nieuw kabinet momenteel in een eindstadium gekomen. Het is van belang dat een en ander zorgvuldig en tegelijkertijd met kracht zijn beslag krijgt. Een stabiele politieke situatie is – evenals een gezond financieel economisch beleid – immers een van de voorwaarden voor duurzame economische ontwikkeling en voor het vermogen tot gericht politiek handelen.

Ook over de toekomstige relaties met de Europese Unie zijn de meningen op Aruba en de Nederlandse Antillen – wellicht vooralsnog - verdeeld. Bij de discussies tijdens de Contactplanbijeenkomsten is dat overduidelijk geworden. Teneinde de verschillende toekomstbeelden over de relaties met de Europese Unie te inventariseren, heeft de minister van Bestuurlijke

Vernieuwing en Koninkrijksrelaties inmiddels een commissie Europese Unie ingesteld met de opdracht een overzicht van de voor- en nadelen van de verschillende opties op te stellen. Vervolgens is het aan Aruba en de Nederlandse Antillen om als de commissie haar rapport heeft uitgebracht, een oordeel te vormen. Met het oog daarop zijn ook door verschillenden uwerzijds initiatieven genomen om de opties te verkennen en te waarderen. Met belangstelling wachten wij ook daarvan de uitkomsten af.

Kortom, de verschillende onderwerpen van deze bijeenkomst staan midden in de politieke belangstelling. Graag wens ik u een vruchtbare bijeenkomst toe.